

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia, 00102 EDUSKUNTA

Viite: (Jatko)kantelukirjoitukseni eduskunnan apulaisoikeusasiamiehelle 2.10.2011 puolustusvoimien kirkollisista tilaisuuksista, kirkollisista oppitunneista ja elämäkatsomustiedon opetuksesta

Jatkohuomautus kirjoituksestani

Sähköpostiviestissäni 3.10.2011 oikeusasiamiehen kanslialle (eoa-kirjaamo@eduskunta.fi) yritin selvittää vastaustani minulle kirjoitustani jättäessäni esitettyyn kysymykseen, onko kirjoitukseni vastine vai kantelu. Totesin uudestaan, että kumpaakin. Mutta minulta jäi huomauttamatta, että kuten kanteluni kirkollisia oppitunteja koskeva osa nojaa aiemman kanteluni (dnro 772/4/11) kirkollisia oppitunteja koskevaan osaan toistamatta kaikkea aiemman kanteluni aineistoa, niin toki myös kanteluni elämäkatsomustiedon opetusta koskeva osa nojaa tuon aiemman kanteluni elämäkatsomustiedon opetusta koskevaan osaan toistamatta kaikkea aiemman kanteluni aineistoa. Tämä tähdennykseni, joka kiireessäni ja hämmennyksissäni jäi sanomatta, on sitäkin tärkeämpi, kun apulaisoikeusasiamies ei pikaisessa vastauksessaan 27.4.2011 tiedusteluuni tuon aiemman kanteluni kohtalosta edes huomannut, että elämäkatsomustietoa koskenut kanteluni osa oli uudesta aiheesta.

Täydennys kirjoitukseeni

Täydennän lukua (vi.4) ”Uskonnonvapaus vankiloissa” (s. 41). Ev.-lut. kirkon laajennetun piispainkokouksen vuonna 1966 asettaman komitean (puheenjohtajana piispa Erkki Kansanaho) 15.12.1970 päivätyn jälkimmäisen osamietinnön *Kirkko ja valtio* (Pieksämäki 1971), jonka etsin käsiini vasta juuri yllä mainitsemani kirjoitukseni jätettyäni, VII luvun ”Valtion ylläpitämä kirkollinen toiminta” alaluvussa 2 ”Vankilain sielunhoito” puolustettiin vielä silloista vankeinhoitolaitoksesta annetun asetuksen mukaista käytäntöä, joka kuitenkin oli ja oli kenties jo pitkäänkin ollut muuttumassa (s. 61):

Komitea on aikaisemmin todennut näiden määräysten vastaavan uskonnonvapauden periaatetta. Lisäksi on arvostelua herättänyttä ”pakkokirkkoa” viime aikoina lievennetty käytännössä. Evankelis-luterilaiseen kirkkoon kuuluvat vangit veloitetaan osallistumaan jumalanpalveluksiin vain kahdesti kuukaudessa, eikä Komitean saaman tiedon mukaan tämänkään laiminlyöviin tavallisesti sovelleta kurinpitotoimenpiteitä. Jumalanpalveluksiin onkin monesti osallistuttu sängen vähän.

Asetus muutettiin siis vuonna 1971.

Täydennän lukua (vii.5) ”Kirkolliset oppitunnit” (s. 47). Kirkollisia oppitunteja kuvaavasta pysyväismääräyksestä ”Koulutuspäällikön koulutusohje 1/1970” esitän vielä lainaamani kappaleen jälkeisen kappaleen:

Opetuksen tarkoituksena on kristillisen uskon ja inhimillisen tiedon avulla auttaa varusmiehiä heidän pyrkiessään ratkaisemaan maailmankatsomuksellisia ja elämäntaidollisia ongelmia. Näiden kysymysten käsittelyssä on syytä ottaa huomioon mieheksi kypsyvän varusmiehen itsenäistymisen halu ja vastustusherkyys valmiita ratkaisumalleja kohtaan.

Mutta huomioon otettavaksi todettu seikka ei kuitenkaan tule nykyisellään puolustusvoimissa huomioon otetuksi, kun mieheksi kypsyvät, itsenäistymishaluiset ja valmiita ratkaisumalleja kohtaan vastustusherät varusmiehet eivät sitten saa toimia kypsästi, itsenäisesti ja valmiit ratkaisumallit torjuen ja valita kirkollisten oppituntien sijasta elämäkatsomustiedon opetusta silloin kun he, kuten tietysti äskeisessä lainauksessa, syystä tai toisesta kuuluvat jompaankumpaan valtionkirkkoon. Aikuislukiossa seikka taas otetaan huomioon. Puolustusvoimissa tässä varusmiesten aikuisuuden ja yhdenvertaisuuden torjunnassa ei enää voi edes nojautua mihinkään lain säännökseen.

Jouni Luukkainen

Tiedoksi sähköpostitse Pääesikunnan oikeudelliselle osastolle ja Pääesikunnan henkilöstöosaston kirkolliselle alalle